

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:
Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3—K.
Vidéken: " 9 " " 4:50 "

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Hazajött a fejedelem.

Írta: **Békásy Jenő.**

Hazajött Rákóczi! Jaj de régen várunk!
A te drága hamvad, lesz a mi oltárunk.
Ott rebegjük el a „régimádságot”!
Ott vivjük vissza a „régiszabadságot”!
Jaj, mert szenvedésink egyre megújulnak,
Sebeink sajognak, égnek, főlzakadnak...
De legjobban fáj mi nekünk az a régi, régi...
„Hová lettél... hová tűntél... Rákóczi, Beresényi”!

Temetünk! fényes, ragyogó gyászpompával temetünk, úgy ahogyan csak a magyar nemzet tud. És a sors-fénye teszi ragyogóbbá.

Örömkönnyekek között temetjük hazánk történelmének egyik legkimagaslóbb alakját és annak társait. Minő ellentét ez és mennyire igaz!

A kassai domban most helyezik örök pihenésre a szent hamvakat, a késmárki várból most temetik Thököly Imre hamvait az ottani evangélikus egyház templomába.

Igazi ünnepe van ma a magyarnak! Az egész ország hódolattal fogadta, a Márvány tenger partjáról hazatérő hősök földi maradványait.

Diadalmában uszik a nemzet! Hisz most már közöttünk van ő is, a nagy fejedelem, kinek lelke pillanatra sem távozott el körünkből.

Félre most a gyással magyar véreim! Ne zokogjatok, ne hullassátok könnyeiteket magyar asszonyok! Ünnepe van ma, öröm ünnepe a magyarnak, amely oly ritkán köszönt reá.

Csilingeljen ma vigan a regéi kis harang! S utánna zugjon a debreceni nagy Rákóczi harang és az ország összes harangjai. Bugásuk fohászként szálljon az Egbe és hirdesse ott is, hogy teljesült a magyar nemzet évezéados kívánsága: *hazajött a fejedelem.*

Erezzék és hallják meg a Lajtán túl is a harangok zugását és okuljanak a labancok a kurucz Fejedelem nagy temetéséből.

Kétszáz esztendeje annak, hogy az elnyomott nemzet fellázadt a zsarnok bécsi önkény ellen és fegyvert ragadott, hogy kivívja ősi alkotmányát. Ez volt a világ egyik legdicsebb önvédelmi harca, mely nem egyszer remegtette meg és ejtette kétségbe a bécsi Burg lakóit.

Hiába akarta Kolonics, Rákóczy Ferenc lelkét a maga képére átalakítani, hiába mesterkedtek a mindenre jezsuiták, a szív, a vér győzött és élére állott a kurucz seregnek.

Száz és száz dal hirdeti szájáról-szájra a nép ajkáról, hogy kije volt Rákóczi a magyarnak. Emléke örökké élni fog a nemzet szívében és szelleme itt marad közöttünk világító fátylajaként a hazaszeretőknek és örök rémeként a labancnak.

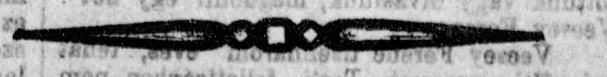
Majdnem kétszáz esztendőnek kellett elmulnia, amíg a szent hamvak visszakerülhettek nagy Törökországból, a Márványtenger partjáról. És azóta sok-sok emberöltő kimúlt, országok átalakultak, „él magyar, áll Buda még”!

Kétszáz esztendő óta nem szűnt meg a magyar harcolni hazája szabadságáért, alkotmánya épségben tartásáért. Kétszáz esztendő óta nem szűnt meg az osztrák a magyart gyűlölni, alkotmányát, szabadságát elrabolni akarni.

De mi vitézül visszavertünk minden támadást. Vagy visszamertük volna-e hozni a fejedelem hamvait szolgaföldre? Nem!

Rákóczi szelleme tartotta össze ezt a nemzetet, ez lehelt nagyjaink lelkébe nagy elhatározásokat és Rákóczi szelleme örökké fog lebegni közöttünk és ez megacélozza izminkat, megszállardítja lelkünket és erőt ad évszázados küzdelmünk lankadatlan folytatására.

Es ma széles ez országban hadd zugjanak a harangok, ti pedig zengjétek hosszánát, gyujtsatok örömtüzeket, hadd hirdesse minden, minden, hogy — *hazajött a fejedelem.*

Orsovától Budapestig.

A magyar nemzet széles ez országon végig hódolt a fejedelem és bujdosó társai hamvainak. Orsovától Budapestig valóságos diadalmenete volt a hamvakat szállító vonatnak.

Amerre a drága hamvakat hozó vonat elhaladt, mindenütt öröm tüzek gyúltak ki a hegytetőkön, a nép százezrével zárandokolta vasutvonal mentére, hogy szemtanuja legyen e nagy történelmi eseménynek.

Szombaton, déli tizenkét órakor indult el Orsováról a II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hamvait szállító különvonat és vasárnap reggel nyolc óra harmincöt perckor robogott be drága terhével a keleti pályaudvaron Budapestre. A dícső bujdosók útja a határtól egészen a fővárosig az ünneplés és hódolási szakadatlan láncolata volt. Meghódolt emlékkünek az egész nemzet. Az egész uton nem akadott egyetlenegy falu sem, amely a maga viszonyaihoz mérten részt ne vett volna a hódolásban. Lett légyen magyar vagy nemzetiségi vidék, amely mellett a drága hamvakat vivő vonat elhaladt, mindanütt ott állott a nép ünneplőben és tisztelettel adózott a szabadság hőslélekű bajnokainak. Egyszerű román parasztok abbahagyták a munkát és seregestül tódultak az állomáshoz, az őrházhoz, melyet a vonat utasajított és szent áhitattal emeltek meg kalapjukat a koporsók láttára.

A Rákóczi ünnepek Budapesten.

Kora hajnalban talpon volt már a főváros közönségének apraja, nagya. — Nem a rendez, megszokott kép tárul elének. Ünnepek minden és mindenki. Nem csak a főutak, de a legelejettebb utcák is díszben vannak, zászló erdő pompázik mindenhol. S a Kerepesi ut, máától kezdve Rákóczi útja, olyan mint egy virágzó, színes erdő az el-késett őszben.

Soha ennyi embert nem látott még a főváros együtt, mint most. És e néptömeg dacára, nagy és fényes volt ez ünnep, méltó az ünnepelethez.

Reggel hat órakor már mindenki elfoglalta helyét. A főurak, főrendek, képviselők a keleti pályaudvar területén; a küldöttségek, bandériumok, a menet tagjai a Tatterszállban; a nagy közönség a menet útján, a házak ablakaiban, az ez alkalomra épített tribünökön; az utca népe pedig a

gázlámpákon a mai lombtalan fák ágai közt helyezkedett el, mert hisz minden épkézláb ember látni akarta nagy bujdosóink koporsóját és a díszes menetet.

A pályaudvaron ragyogó díszmagyarokban lesi-várja a főurak tömege a hamvakat hozó külön vonatokat. Ott vannak az ország hatalmasai, a főrendek, a képviselők egytől egyig.

Eles fűny hangzik fel hirtelen, megérkezik az első, husz perc múlva a második külön vonat, mely a küldöttségek, a miniszterium tagjait hozza, majd ismét husz perc múlva a szent hamvakat hozó vonat robog be.

Ép a bejáratnál áll meg. A széles, nagy ablakokból villamos gyertyák fénye világlik ki, — mindenki láthatja II. Rákóczi Ferenc hatafalkját. Nehéz, piros bársony szőnyeg takarja le, s fölötta aranykorona, jogar és kard pihen.

Nagy áhitat szállta meg a tömeget. A fővegek, kalapok mintegy vezényszóra repültek le. Majd leemelték egyenkint a vonatról a szent hamvakat tartalmazó ércládákat s az illető hősök utódjaitól kísérvé vitték ki azokat a készen álló gyászko-esikhoz.

Az első, hat fehér ló által vont díszkocsira II. Rákóczi Ferenc, Zrínyi Ilona és Rákóczi József herceg koporsóját tették, míg a másodikra a melyet négy fekete ló vontat, Bercsényi Miklós és neje Csáky Krisztinn grófné, Eszterházy Antal gróf és Sibrik Miklós hamvai kerültek.

A kocsik mellett elhelyezkedtek a kísérek s a megszólalt tárogató bus kuruc nótája mellett indult el a menet. Festői képet, ragyogó pompát mutat a magyarországi vármegyék küldöttséinek bandériuma, s a legszébbek között látjuk a debreceni díszruhás bandériumot.

A Rákóczi-uton, a Kossuth Lajos-utcán át tér a menet a Bazilika elé. — Szás magyar asszony várja itt a koporsókat, hogy megkoszorúzzák azokat, köztük a legnagyobb magyar asszony, Zrínyi Ilona hamvait is.

Itt Kossuth Ferenc, Kossuth Lajos fia várja megtört bujdosóinkat.

Majd betódul a menet a Bazilikába, elhelyezik a szent hamvakat s az ősz egri érsek ünnepélyes miséje után, a Kassára való szállításig ott hagyják őket, közzemlére kitéve.

Mig ezek történtek, addig a Thököly Imre hamvait magában foglaló ércládát a

Deák-téri evangélikus templomba vitték, a hol ünnepélyes istentisztelet keretében szép, kuruchangu beszédet tartott a hamvak felett Scholtz Gusztáv püspök.

A közönség az ünnepek után a legnagyobb csendben elszéledt. A képviselők díszőrsége azonban a ravatálnál maradt este 6 óráig, a mikor is a hamvakat Budapestre szállították. Egész napon át valóságos zárandoklás volt a hamvakhoz.

A Szent hamvakat Kassára és Késmárkra szállító különvonat 7 óra után néhány perccel robogott ki a pályaudvarról.

Debrecen Hajdumegye küldöttségei.

Azután a megyék küldöttségei vonulnak fel. Díszesebbnél díszesebb díszmagyarok kápráztatták a nézők szeméit. Felérhetetlenül imponáns és ékes volt a menet a része. A régi kuruc idők ujultak meg szeméink előtt. Daliás kurucok, labancverő hősök hadbamenő serege ez. Felgyújtja szívünket a látvány. Itt jönnek Debrecen küldöttségei. Párducok kacagányos hősök. A kéksárga lobogó büszkén lebbenti meg a szél. A fényes napsugár ragyogva török meg a lovasok ezüstbuzogányán. Kék atilla, világos sárga nadrág és párduc bőrs kucsma öltöztetik. Folyton vonulnak. Szemeik káprázik a fegyverek csillogásától, az ezernyi színtől.

Minden megye itt van. Szép volt minden megye küldöttségének öltözete. Eredeti, magyaros volt Hajdumegye küldöttsége, a vezető főispán fekete menjét két csatlós vezette, kiknek vállain díszesen kivarott magyar szűrők heverték ponyvokán. Debrecen városának medvebőrös kacagányu küldöttsége és Komárom városának egyszerű földmives ruhába öltözött emberei nagyon tetszettek.

Tarka históriák.

Az ellicolt szakkál.

A napokban vig kompanya mulatot: egyik helybeli szállodában. Adományokat (szőlő) szőlő. Meglehető éjféli utáni hangulat uralkodott már éjféli előtt, amikor a kis terem ajtajmegnyílt a azon egy magas, hosszú szakállas uri ember lépett be. Epen egy, amint a regényekben lehet olyasni. Az asztal végéről hirtelen egy kurtanyaku, kövér kis ember fordult ekkor az idegen felé és barátságosan megszólította:

— Kérem, kérem, méltóztassék ide mellém.

JÖN A FEJEDELEM!

Itta: Bákay László.

Orsova tornyában, éjfél ütött az óra
Mi zúg a magasban, mintha vihar vó na?
A kurucok gyűlnek, szárnyas paripákon
Kiadva a jelszó, mindenki vigyázzon:
— Jön a fejedelem!

Messze kolostorból, messzőbb Rodostóbul
Koporsóknak egész bokkrétája indul,
Amint határt érnek, mily csudája Égnek:
Magyar föld csókjától, a hamvak mind
[élnek
— El a fejedelem!

Anyacsók kapottan, im lovára pattan
Bercsényi is mindjárt: had élen, mint
[hajdan
— Hajrá kuruc hajrá, lobogó most
[áldva,
Nem majthényi pázsitra, de föltámadásra
Vissz a fejedelem!

Száguldj Mikes, száguldj, előre sietve
A hiradást irjad, rózsa levelekre,
Rózsa levelekre, őrszi harmatcseppel:
— Árva magyar ne félj, Isten nem
[hagyott el
Itt a fejedelem!

Amint a had fordul, lenéz a magasbul
Rákóczi nagy lelke, megremeg, megindul,
Kik lent ünnepelnek, nem karok és
[rendek

Már egységes nemzet, aki nem felejtett...
Sir a fejedelem!

De könnyét fiának, akit úgy imádnak
Letörli a csókja, Zrínyi Ilonának:

— Bár az imperator, két koronát hord is
A magyar szivekben, te vagy fiam
[most is,
Te vagy fejedelem!

Vecsey Ferenc hangversenye.

Tarnay Alajos közreműködésével.

As a tüneményes jelenség, amely szombaton este a Bika nagytermében megjelent közönséget elkápráztatta, több mint művészi esemény. Egy megoldatlan és az emberi intellektus mai fejlettsége mellett megokolatlan rejtélyvel megterhelve távoztunk a hangversenyteremből. Mindazt, amit a zene lélektanáról és a zenei tudás előfeltételeiről színes, tetszelés és okfejtő elméletekben hallottunk vagy olvastunk, megdönti egy név: Vecsey Ferenc.

Vecsey Ferenc tizenhárom éves, tehát még félig gyermek. Testi fejlettségben nem előzte meg korát, de nem is maradt el mögötte. Szellemi és érzelmi világa sem áll-

hat megközelítőleg sem azon a fokon, amely művészetével összhangra hozható volna. Bár mely szempontból is keressük magyarázatot e rejtélynek, az érvek kisiklanak a kezünk közül. A csodagyermek nimbuszát régen diszkreditálta az a sok humberg és visszavétel, amit ezzel a megnevezéssel elkövettek. El is kopott, utszélivé is vált, guny üldözi, kétély öli. Csak azért nem nevezzzük Vecsey Ferit csodagyermeknek. Pedig valóban az, ő az! Nincs körülírás és más meghatározás, amelylyel a lényeghez jobban hozzáférhetnénk, mint ez a szó csodagyermek.

És beszélhetünk öntudatos, kiforrott művészi egyéniségről, önálló mélyesség és koncepcióról, Vecsey Feri csodagyermeki mivoltát semmi se dönti meg. Avagy nem csoda az, hogy mindezek a kvalitások egy tizenhárom éves fiuban a legmagasabb fokotokélyben egyesülnek? Nem csoda-e az, ha ez a tizenhárom éves gyermekfiu a világ legnagyobb és legmélyebb zenei alkotásait az alkotó szellemének összes inspirációjával visszaadni tudja?

Pedig a technikájáról még nem is beszélünk. Ez egy második csoda. E tizenhárom éves fiu előtt nincs zenei lehetetlenség. Ott áll ma, ahova a zenei virtuozitás utódokéi pályáruk tetőpontján jutottak el. A legmagasabb emberi mértékkel mérhető eredmények az ő eredményei. — Megmászta a legmagasabb csúcsokat. — Nem, ez nem kuszás, ehhez nem elegendő a vaszorgalom, a határtalan kitarítás, a törhetlen akarat; ez repülés, gyors, szédületes, példátlan repülés. Akinek szárnyai nincsenek nem csinálja meg. E szárnyakban repül a

Ismeretlenünk, aki mellékesen mondván, szintén igen virágos hangulatban volt, csendesen letelepedett a kis kurtanyaku uri ember mellé és bemutatta magát a társaságnak.

— Ön tehát vigéc! — élcelődött a kis ember. — S ha szabad tudnom, miben utazik?

— Gummi és kautschukban — válaszolt egész flegmatisan a nagy szakállas ur, miközben kacajára és gummiköpenyére mutatott.

— Gummi- és kautschukban? — kacagott a kis ember. És amíg kacagott, egy ötlete támadt.

Éjfél után, mikor a rögtönzött ismeretség bizalmasabbá kezdett válni s a hangulat is emelkedőben volt: odakoccintott a gömbölyű kis ember az idegenhez és írás után azt mondta:

— Uram, nekem végtelen tetszik az ön szakálla.

— Tetszik? Nohát akkor vegye meg uraságod.

A kis ember gondolkodott.

— Megveszem — szölt azután határozottan.

— Mi az ára?

— Ötven forint.

— Az sok. Legyen az csak kitiáltási ár, és licitálunk rá.

A hecc kedvéért azután rá is állt az idegen, valamint a társaságnak a többi tagjai is. Ötforinton kezdtek. Gyorsan ment az ígérlet. Tíz!... Tizenöt! Husz forint! Itt azután megállapodtak. A kis kurtanyaku emberé lett a fekete szakáll.

Becsöngették az udvarost és borbélyt hozattak. Negyedóra múlva megérkezett egy kócoshajú, álmos borbélylegény. — Mielőtt azonban hozzáfogtak volna a szakáll kivégzéséhez, az új birtokos tollat, papírost hozatott be s azon adásvételi szerződést állított ki, melynek egyik pontja a következőképen szölt:

„A birtokomba jutott szakáll fölött szabadon rendelkezvén, azt tetszésem szerint bármikor átvettem.”

Aztán aláírták.

A kis ember most odafordult a borbélyhoz és rendelkezett:

— Vegye le kérem a félszakállát!

A fél szakáll annak rendje és módja szerint le lett borotválva, aztán az új birtokos szépen becsomagolt az újságpapírosba és zsebre vágott.

— A másik felét mához egy hónapra lesz szives átszolgáltatni! — szölt azután bámulatos flegmával az idegenhez.

— De kérem — akart szólni a vigéc, azonban közbe vágott a kis emberke:

— Semmi kérem, itt a szerződés.

A vége ennek a sikerült heccnek aztán olyfor-

mán sült el, hogy tíz tveg sampánját kellett fizetnie a most már fél szakállú uri embernek azért, hogy az új birtokos a szerződés ellenére is, azonnal átvegye a másik félszakállt.

A szakáll ára szépen eluszott.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 29. Hétfőn „Kuruc fufang”. Rákóczi ünnepély második napja.

Okt. 30. Kedden Rákóczi ünnepély harmadik napja.

Okt. 31. Szerdán „Bolond”, operetta.

Nov. 1. Csütörtökön „Lear király”, szomorú játék.

Nov. 2. Pénteken „Koldus gróf”, operette.

Nov. 3. Szombaton „Rabló”, vigjáték (ujdonság).

Nov. 4. Vasárnap d. u. „Smolen Tóni”, énekes bohózat.

Este: „Csere lányok”, operette (ujdonság).

Rákóczi est. Fényes, meleg estéje volt tegnap a debreceni színháznak. Ünneplő közönség zsufolásig megtöltötte a nézőteret és azok akik nem vehettek részt a nagy fejedelem budapesti hódoló ünnepén, lerótták kegyeletük jelét a színházban. Taps, lelkesedés, kihívás volt bőven. Az első szám Szunyog Barna Rákóczi induló című poetikus verse volt, amit Hahnel Aranka mondott el, a töle megszokott művészi érzékekkel. Utánna Szávay Gyula bájos, költői alkalmi verses színjátéka következett. A „regéci kis harang.” A kis apróság mesze felette áll az alkalmi darabok nivóján. Megkapó, közvetlen és bájosan, édes busan poetikus. Zilahy megosztotta a darabot és az első rész után Patrubby Olivér és Zivaska Andor „Rodostói nagypéntek” című ez alkalomra írt játékát adatta elő. Ez is hatásos kis dolog volt. Ezután Bákés Gyula szavalta el Marjos Ferenc „Mikes keserve” című versét, majd a „Regéci kis harang” második része következett. A szerzőket és szereplőket egyaránt ünnepelte a közönség és több-

szőr hívta őket a lámpák elé. Sajnálattal vette a közönség, hogy Szávay Gyula nem jelent meg a rivalda előtt, azonban ez nem az ő hibája. Tapintatlanság történt vele, ugyanis az szinpadra vezető ajtónál álló cerberus nem ismerte a kitűnő poétát és nem engedte be a szinpadra. Az ünneplő előadás különben igen sikerült volt. Vádak hangzottak el az igazgató ellen egy helyi lapban, hogy ez alkalomra nem Rákóczi Viktor „Rákóczi fia” című darabját adatta elő. Felkértek bennünket annak konstatálására, hogy Rákóczi Viktor levélben kérte meg Zilahy Gyulát, hogy a „Rákóczi fia”, című darabját most ne adassa elő, mert az nem alkalmi darab, hanem egy más alkalommal, amikor a premierre a szerző is megfog jelenni.

HIREK.

Rákóczy-ünnepélyek Debrecenben.

Lapunk utolsó számaiban megemlékeztünk a Debrecenben tartandó Rákóczi-ünnepélyekről. Az iskolák, egyesületek, intézmények bőven kivették a maguk részét az országos ünnepelésekből. Izpozás ünnepélyeket tartottak mindenütt.

Városszerte bármerre járunk, mindenütt lelkes ünneplésekkel találkozunk. Testületek, tanintézetek, egyesületek, mind mind méltó módon rójják le hálájukat a hazatérő nemzeti hősök iránt.

Rákóczy harangja is zugott-bugott, megrezegtetve a verőfényes őszi levegőt. Főlegesen szava egyesülve a többi harangok zugásával ma délben féltizenkettőtől tizenkettőig hirdették a nagy fejedelem hazatérését. Délután pedig a róm. katolikus templom harangjai kondultak meg, zengve az ezerszavu halleluját.

Az ünnepélyek lefolyása a következő volt:

A felső kereskedelmi iskolában.

A felső kereskedelmi iskolában hétfőn délelőtt tíz órakor volt a Rákóczi-ünnepély. Az ifjúsági énekkar precízül előadott „Dialéneke”-e után, Fábian Lajos Mór igazgató nyitotta meg az ünnepélyt, megemlékezve Rákócziról és bujdosó társairól, kiket az ifjúság elé állított, követendő példányképpül. Utánna Oesterreicher Mór csinos szavazata következett, majd Zakar Sándor az önképzőkör elnöke olvasta fel lendületes, költői szárnyalású emlékeztetőt. Majd melodráma, ének és zeneszámok következtek, az ünnepélyt pedig az ifjúsági zenekar „Rákóczi-induló”-ja zárta be.

A Kossuth dalkör szépen sikerült Rákóczy ünnepélyt rendezett tegnap este.

A gyönyörű és nagyhatású megnyitó beszéd után Rákóczy és Bercsényi emlékeztetőnek lelkesítő hangja hangzottak fel a dalegylet tagjainak ajkairól. Igen szép szavazat is volt. A műsor többi számát szintén a dalkör adta elő, amelyeket többször megismételek a jelen voltak. Az ünnepély a Hymnusz eléneklésével végződött.

A zsidó polgári iskola a hitközség nagy tanácstermében tartotta ünnepélyét.

Az ünnep fénypontja dr Kardos Albert igazgató nagy hatás mellett költői lendülettel előadott Bujdosók emlékeztető című beszéde volt. Idén székelyek voltak az iskolai énekkar énekszámait és Freund Erásébet által szavalt Farkas Imre „Rákóczy indulója”.

Az iparos tanulók II. Rákóczi Ferenc arcképénél.

A helybeli iparos tanoncskóknak a növendékei tegnap, vasárnap délelőtt és délután kétszorosban tanárjaik vezetése alatt elzarándokoltak a város közgyűlési termében levő II. Rákóczy Ferenc arcképéhez, leróni

csoda megfejthetősége; de a megfejtéssel sem mult el a csoda.

Tanítómestere Hubay Jenő volt, az ő keze alatt nőtt meg, az ő keze alól nőtt ki a most, hogy mi hallottuk, megértjük Joachim mester felkiáltását: hatvenöt évet értem meg, de sohasem hittem, hogy ilyesvalami megtörténhessék. Pedig, amikor Vecsey Joachim előtt először játszott, még csak tíz éves volt. Most, hogy hallottuk, megértjük azt a határtalan ünneplést, amelylyel európai és amerikai hangverseny körútján a fiatal művészt elárasztották. A világsajtó legelőkelőbb lapjai jelölték ki a magyar művész számára azt a helyet, amely őt méltán megilleti s így tulajdonképpen fölmentve érezzük magunkat a bírálat alól.

Vecsey Ferinek magyarországi körútján még az sem árthat, hogy magyar anya szülte. Nemo profeta in patria sua! De ennvi szeniálítás a legkegyetlenebb közmondást is letöri. Hallottuk és meghódoltunk.

Igazgatót feszült várakozás tilt az arcon, amikor a kis művész megjelent a dobogón, meghangozta a hegedűjét, az álla alá fogta és nyugodtan diadalmas öntudattal állott ott, míg Tarnay Alajos, a hangversenyen közreműködő magyar zongoraművész a bevezető aktordokat eljátszotta. Aztán a hurra illesztette a nyirettyüt és játszott. Széles, biztos vonókezeléssel csendült meg az Andante melódiája. A stílus tisztaságát, a felfogás mélységét különösen a Andante religiozóban csodáltuk meg. Ez nem a technika vívmánya, ez a zenei léleknek ujjongó, búségoz diadala volt.

Második száma Wieniawszky: Faust Ábrándja volt. Ebben az érzelmenek gazdag skálájával brillirozott. A szerelem ujjongása, a bosszu lihegése, a kétségbeesés sikolya szállott az engedelmes hurokról és ha párhuzamot akarnak vonni: csak azt kérdehetjük önmagunktól, vajjon hogyan fogja Vecsey ezt az ábrándot eljátszani, ha ezeket a motívumokat nem csupán a lángelene intitutióján keresztül sejtji, hanem átéli, át-szenvedji, mámorukban, gyötrelmükben megfördik?

Paganini bosszorkányos technikájú szerzeménye: Palpiti tette a legnagyobb hatást a közönségre. Ez a hangverseny szám oly nehéz, hogy a legnagyobb mesterek is ritkán veszik fel műsorukba. Itt mindazt megcsodálhattuk, ami öt új és egy nyirettyü munkájában megcsodálható. A szédületes dupla fogású futamok, a flageolettt fogák, a balkéz bosszorkányos piccicatója a legnagyobb precizitással tanuskodott arról, hogy igazi virtuoz áll a dobogón. A közönség addig tombolt, míg ráadásul Sarasatének egy cigány táncát játszotta el.

Utolsó számul: Hubay Csárdajeleneteiből játszott. Itt kitért a vér belőle. Reményi óta művész nyirettyüje így nem tolmácsolta a magyar szív hangulatait. Erre is ráadást követelt a közönség és Schumann: Träumei című világsejé szerzeményét kapta, amit Vecsey hangfogóval játszott el.

Ez a hangverseny oly élvezetes volt, hogy feledhetlen marad azok előtt, akik jelen voltak. A terem teljesen megtelt.

kegyeleük adóját. A délelőtti csoport előtt Csurka István, a délután előtt Pogány Armin rajztanár urak esetenltek a mai nap történelmi nagy jelentőségét. Majd az ifjuság a „Szózat” elneklése után a legmélyebb meghatottsággal vonult el a nagy fejedelm arképe előtt, folyton éltetve a hazát.

A róm. kath. főgimnázium önképző-köre ünnepélyének fénypontja Jászai Rezső dr. igazgatónak gyönyörű ünnepi beszéde volt. Az előadott szavak, ének- és zene-számok is mind meghatótták a díszes közönséget, amely a zenekar „Kossuth-induló”-ja után ünnepi hangulatban oszlott szét.

A statusquo isz. iskola apró növendékei is kedves kis ünnepélyt tartottak, Kuthi Zsigmond igazgató és Löwinger Mórné tanítónő beszédei után a kis fiukleányok hazafias és Rákóczi verseket szavaltak, majd a Hymnusz elneklésével fejezték be ünnepélyüket.

Emlék ünnep az oratoriumban. A főiskola igazgatósága ma délelőtti 10 órakor tartotta meg Rákóczi és Thököly ünnepélyét díszes közönség jelenlétében a kollegium oratoriumában. A kegyeletes ünnepet a főiskolai kántus nyitotta meg Rákóczi Ferenc gyönyörű imájának elneklésével. Utána Ferenczy Gyula akadémiai tanár lépett a pódiumra s hatalmas mély gondolatokban gazdag beszédet mondott a nagy szabadsághősről. A beszéd nagy hatást gyakorolt a hallgatóságra. Majd Pánczél József joghallgató Ábrányi egy alkalmi költeményét szavalta el végül pedig a kántus énekelte el a Rákóczi indulót tüzsel, lelkesedéssel.

A főreáliskola ünnepe. Délelőtti 9 órakor kezdődött az intézet tornatermében az énekkar énekszámával Fazekas Sándor igazgató Rákóczi-ról és a bujdosókról írt emlékezését olvasta fel, amit Hegedűs Imre VIII. o. t. szép lendületes szavata követett. Glöck Samuel VIII. o. t. tartalmas emlékbeszédet mondott, amit az ifjusági énekkar által előadott kuruc énekek követtek. Vági Sándor VII. o. t. Szávay Gyula gyönyörű vitézi énekét lelkes hangon szavalta el. Az ünnepély a szózat elneklésével ért véget.

Ünnepi istentisztelet. Az ágost. hitv. ev. egyház kedden d. e. 10 órakor a lelkiismereti és a nemzeti szabadság hőseinek emlékeztetésére ünnepi istentiszteletet tart, melyen Hudák János segédlelkész fungál.

Rendkívül kedvezmény. Lapunk minden előfizetője a Bazar című kitűnő divatlapot negyed évenként 1 kor. 40 fillér kedvezményes áron rendelheti meg, kiadóhivatalunk által. — Ezen kedvezményt csakis lapunk előfizetői élvezik. Lapunk mai számához mellékeltek a „Bazar” legutolsó számát, mutatóképen.

Az iparfejlesztési törvény a külföldön. A kormány az iparfejlesztési törvényjavaslatot törvényerőre való emelkedése után le fogja fordítani német, francia, angol és más nyelvekre s e hiteles idegen nyelvű fordításokat a külföldön a legszélesebb körben terjeszteni fogja, hogy ezáltal is elősegítse az idegen tőkének Magyarországra való behozását.

Irodalmi pályázat. A Nyiregyázi Bessenyei kör a „Bleuer Rózsa pályadíjalapítvány” kamataiból 120 azas százhusz koronát tűz ki egy Rákóczi dícsőítő lírai költeményre. A pályázat határideje 1906. dec. 10. A pályanyertes költeményt a kör az évadnak valamelyik estjén bemutatja;

addig a mű ki nem adható. A jelíges levélkével ellátott pályamunkák dr. Popini Al-berthez, a kör főtitkárához intézendők (Nyiregyházán, Debreceni-utca, 3. szám.)

Nánássy Béla temetése. A korán elhunyt szegény ifju szomorú végéről megemlékeztünk már lapunkban. Temetése pénteken délután fél háromkor folyt le szüleinek Magas-utcai házában a rokonok és jó ismerősök rendkívüli nagy részvétele mellett. A koporsó felett Csiky Lajos theologai tanár mondott megható imádságot. Koszoruk özöne fedte a ravatalt nevezetesen koszorukat tettek arra: 1. Kesergő szülei, 2. Testvérei, 3. Nagymamája: özv. Nánássy Lajosné, 4. Kőszegváry Lajos és neje, 5. Máthé Ferenc és családja, 6. Bészler Róza, 7. Bészler Károly és neje, 8. Dr. Megyery Pál és családja, 9. Hanke Leó és neje, 10. Kovács Louise, 11. Máthé Dezső, 12. Csiky Lajos és családja, 13. Wolf János és családja, 14. A Sohler család, 15. Hozspodák Jánosné. A gyászoló menet a Kossuth utcai temetőbe kísérté ki a halottat, hol a családi sírboltban helyeztetett el örök nyugalomra.

Megtámadott rendőrök. A Hatvan utcán levő „Szép Juhászhoz” címzett csárdában tegnap délután több magyar borozgató. A sok bortól jókedvük támadt s útni, verni kezdtek mindent, mindenkit. A korcsmáros hívására megjelent a közelben levő Nagy Lajos 3. számú rendőr, de a midőn a garázdálkodók észrevették, mindnyájan neki estek. — A rendőr segély fútyára több rendőr sietett elő, majd pedig valóságos utcai harc fejlődött ki közöttük, a mikor is mindkét részről több sebesülés történt. A verekedésnek Fehér Mihály rendőrbiztos és a vele jött hat rendőr vetett véget, a kik a verekedők közül Rács Lajos, Varga Lajos és Urbán György munkásokat letartóztatták. Ma hallgatta ki őket Budaházy Jenő közigazgatási gyakornok, de a delikvenssek mindannyian tökrészségével védekeztek: E verekedés alkalmával bünjelként 1 olmos botot, 1 eltörött rendőrkardot s egy ócska kalapot foglaltak le. A vizsgálat tovább folyik.

Tilos sertéshizlalás Turi Istvánné Homok-utca 9. sz. alatti lakosnő feljelentést tett Kocsis József Homok-utca 88. szám a. lakos ellen, mert nevezett dacára az érvényben levő szabályrendeleteknek, háza udvarán 16 darab sertést hizlal s ez a szomszédságban olyan büzt terjeszt, hogy az a közegészség ellenes. A rendőrség e feljelentés alapján az eljárást megindította.

A Rákóczi törvény a hivatalos lapban. A hivatalos lap tegnapi száma közli a II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról szóló 1906. évi XX. törvényeikk szentesített szövegét.

Szerencsétlenség az Egyháztéren. Tegnap délelőtti illuminált állapotban akarta a 20. számú egyfogatu bérkocsis Szabó Imre kőműves segédet lakására szállítani. Szabó az egyháztéren kiakart szállani, de mivel a kocsit nem állott meg, kiugrott belőle. Oly szerencsétlenül ugrott, hogy véres fejjel, mozdulatlanul terül el a földön. Tüdős Kálmán dr. részessítette az első segélyben. A bérkocsin beszállították a kórházba, onnan pedig neje kérésére Nyil utca 52. sz. alatti lakására vitték. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Mikor rukkolnak be az ujoncok? A legutóbb megejtett sorozáson benmaradt ujoncokat az érdekelheti most legjobban, hogy vajjon mikor kell berukkolniok.

Föltétlenül megbízható forrásból vett értesülé-
léstünk szerint a most besorozott ujonc-
lét bevonulási idejét 1907. év január 15-ikére
tűzte ki a hadvezetőség. A most kiszolgált
katonák még bentartott része december ele-
jén szabadul meg. A januárban bevonuló
ujoncok szolgálati ideje 1909 szeptember kö-
zépén telik le.

**Gyilkosság a látóképi csár-
dában.** A macsi pusztá melletti Látó-
kép csárdában rémes gyilkosság történt
tegnap délután. Két testvér mulatott
ott a jelzett időben. Mulatozás közben
összevetek, miközben az idősebb Soós
Mihály hirtelen pisztolyt rántott s János
nevű öcsesét agyonlőtte. A menekülő
testvérgyilkost a balmazújvárosi esend-
őrség letartóztatta. A vizsgálat megej-
tése végett Hoffmann József vizsgáló-
bíró a helyszínére utazott, a gyilkost
pedig az ügyészség fogházába szállították.
Az ügyészség intézkedésére pedig
a rendőrség a holttestet beszállította.

Lopás. Lehrer Samuelné Deák Fe-
renc-utca 6. sz. alatti lakos padlásából 12
darab fehérneműt, 24 korona értékben ellop-
tak. A károsult feljelentése folytán a rendő-
rség megindította az eljárást, a még ismeret-
len tettes iránt.

**A debreceni kereskedő ifjak
társulatának dalköre** 1906 évi november
3-án, szombaton az „Arany Bika” szálloda
dizstermében Munkácsy János hegedűmü-
vész, Bay László a debreceni színház bar-
itonistája, dr. Rédey Rezső és dr. Kérészy
Árpád urak szives közreműködésével zárt-
körű hangversenyt rendez. Pályójegye 10
korona. Ülőhely 2 korona. Állóhely 1 korona.
Jegyek előre válthatók: Aszmann Ferenc,
Benyáts Emil, Donogán és Somossy, Molnár
Ferenc és Szabó Lajos Fiai urak üzletében
és este a pénztárnál. Pályójegyek Szabó
Lajos Fiai üzletében kaphatók. Felülfizet-
éseket köszönettel vesszünk és hírlapilag nyug-
tázunk. Alapító és pártoló tagok az ülőhe-
lyekre díjmentes jegyet kapnak a pénztárnál.
A helybeli testvér dalegyletek tagjai jelvé-
nyeik feltűzése mellett szabad bemenetet él-
veznek. A meghívó kívánatra előmutatandó.
Kezdeté este 9 órakor. Műsor: 1. Népdalok.
Fővénnyessy átiratában (Bíró uram bevádo-
lok) Előadja a dalkör. 2. Vig felolvasás. (A
nőemancipáció.) Tartja dr. Rédey Rezső ur.
3. I. D. dur. Verseny N. Paganini. Wilhelmy
Cadenzájával. Előadja Munkácsy János he-
gedűművész ur, zongorán kíséri dr. Kérészy
Árpád ur. 4. A tihanyi eohoz, Mácsai Sán-
doról. Előadja a dalkör. 5. Troubadur című
dalműből nagy ária, valamint népdalok. Elő-
adja Bay László ur, a debreceni színház ki-
váló baritonistája, hegedűvel kísérik a Ma-
gyari Testvérek zenekarából. 6. Népdalok.
Lányi Ernőtől (Kedves babám mért vagy.)
Előadja a dalkör. 7. II. a) Romanza D. v.
Goens. b) Rondo des Lutius a Banzzini.
Előadja Munkácsy János hegedűművész ur,
hegedűn kíséri dr. Kérészy Árpád ur. Műsor
után tánc.

E heti büntügyi főtárgyalások.
1906. október hó 31 én szerdán: Stern Vil-
mos s 2 társa ellen, sikkasztás büntette,
Nagy Károly ellen, lopás büntette. Novem-
ber hó 2 án, pénteken: Tanka János s 9
társa ellen, magánosok elleni erőszak bü-
ntette, ifj. Papp János ellen, súlyos testisér-
tésért, Sallai Sándorné ellen, öszebüntetés.
Ugyanaznap a II-ik tanács előtt is főtárgya-
lás: Molnár Imre ellen, súlyos testisértes
büntette, Kaló Ferenc s társa ellen, lopás
büntette, Bányai Lajos ellen, hatóság elleni
erőszak büntette, Weisz Jakab s neje ellen,
sikkasztás büntette, Zámbo Lajos ellen, o-
lás büntette. November hó 3 án, szombaton:
Keserü Irén ellen, lopás vétsége, Balogh

legszebben tisz. tit

Hrabécsi Antal
2
gőzerőre berendezett
ruhafestő és tisz. titó intézete
Debrecen, Széchenyi-u. 42.

Csipke függönyöket

235-X-10

András a társa ellen, súlyos testisértésért, Árvai István ellen, súlyos testisértésért, Lakatos Czipó Ferenc ellen, lopás büntette, Csirják Sándor ellen, hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége.

— **A reformáció emlékünnepe.** A debreceni ev. ref. teológiai Önképző társulat a folyó 1906. évi október hó 31. napján d. e. fél 11 órakor az emlékkertben levő gályarabok emlékoszlopánál kegyeletes ünnepséget tart a következő műsorral: 1. A főiskolai énekkar énekel. 2. Emlékbeszédet tart Kerekes Béla 3 th. 3. A főiskolai énekkar énekel. 4. A ref. felsőbb leányiskola növendékei megkoszorúzzák az emlékoszlopot. 5. Kürthy Károly 2 th. szaval. 6. Közének. — Délután 5 órakor pedig a főiskolai díszteremben rendez reformációi emlékünnepeket.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város igazoló választmánya által — városunk legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak 1907. évre szóló névjegyzéke egybe állítván, ezen névjegyzéket 1886: XXI, t.-cz, 28-ik §-ának rendelkezéséhez képest alólirt naptól kezdődőleg 15 napi közzemlére kitétettem. Erről az érdekelteket annak megemlékezésével értesítem, hogy a névjegyzék a városi főjegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető, s az ellen irányuló észrevételek vagy írásbeli fellebbezések a közzemlére kitétel ideje alatt ugyanott beadhatók. Kovács József polgármester.

— **Rabszolgabörtön a föld alatt.** New-Yorkból írják: Egy új földalatti vasút létesítése céljából végzett ásások közben, száz láb mélységben egy régi rabszolgabörtönre bukkantak. A börtön három sor szűk cellából áll, amelyeket széles falak és keskeny folyosók választanak el egymástól. Az ablakokon vasrácsot és minden cellában erős láncokat találtak, jelölül annak, hogy a foglyokat vasraversek őrizték. A dologban az a legérdekesebb, hogy a földalatti börtönt éppen annak a Stephan Girardnak a háza alatt találták, aki a róla elnevezett árvaházzal ajándékozta meg a várost s ezért szobrot is emeltek emlékének. A mostani lelet megerősíti azt a feltevést, hogy Girard, aki 1776-ban került Filadelfiába, titokban rabszolgakereskedő volt és így szerezte millióit.

— **Meghívó.** A „Kossuth Lajos” jótékony asztaltársaság t. tagjait van szerencsénk értesíteni, hogy a felruházási ünnepélyt f. hó 31-én este 7 órakor a „Debrecen” sörözőben helyiségében megtartjuk. Az elnökség. Meghívók nem bocsátatnak ki.

— **Sertészállás és előlegező részvénytársaság Debrecenben.** A most romhányas megindult alapítások között igen örövendetes a „Sertésüzlet és előlegező részvénytársaság” megalakulása. Városunk lakosságának tekintélyes része foglalkozik a sertésüzlettel, tenyésztéssel és kereskedelemmel. Kicsinyben és nagyban anélkül, hogy az érdekelteknek a sertés tenyésztés, kereskedés és üzletéhez szükséges eszközeiről eddig itthon méltó gondoskodás történt volna. Mostanában egyik helybéli pénzintézet öhajította ezt az ügyet megoldani, azonban a gazdák, sertésüzletelők és kereskedők, tehát az érdekeltek bizonysága nélkül, tisztán üzleti spekulációból. Ezért Szentesi János, Nagy Jakab, Horváth József, Nagy Albert, Kovács Péter, Nagy Sándor, Polgári József, Tóth András, Lakatos Gábor, ifj. Kertész István, Gyarmathy István, Öry János, Nagy Sándor, Polgári Bálint stb., valamennyien gazdálkodók, üzletelők és kereskedők elhatározták, hogy a sertésüzletelők, üzletelők és kereskedők érdekeinek hatóságos támogatására és ezen ipar fellendítésére maguk, minden idegen befolyás és gyámok kizárásával Debrecenben sertésüzlet és előlegező telepet és vállalatot alapítsanak. Az alapítók, nem mint ahogy a nyereszkeskedésre alapított pénzintézet célozta, idegen elemek, hanem kizárólag a gazdák, sertésüzletelők és kereskedők, már ki is bocsátották az alapítási tervezetet és a részvényjegyzés annyira előrehaladt, hogy a legközelebbi jövőben Debrecenben a sertésüzlet és előlegező részvénytársaság sertéseket üzletelésre vállal.

— **Talált holttest.** Tegnap Mikepéros község határában, a Rózsás korcsma melletti árokban egy férfi holttestet találtak. — A holttest fején botfűtéstől származó hatalmas seb tátongott. Az esetről értesített közvélemény elöljáróság a megajított helyszíni szemle alapján megállapította, hogy a gyilkosság szerencsétlen áldozata Kovács Sándor 55 éves eszei juhász a ki látogatóban volt Mikepérosban. A debreceni csendőrség azonnal megindította a nyomozást s a gyilkost Botos András 19 éves vályogvető cigány személyében le is tartóztatta. A gyilkosság bosszu műve volt. Ugyanis Kovács a Rózsás korcsmában mulatott s botjával véletlenül a gyilkoshoz ért. Bocsánatot kért Botostól, de ez dacára annak ráesett s mikor a korcsmából kilépett hátulról leütötte. A debreceni ügyészség intézkedésére ma reggel Petneházy vizsgálóbíró segéd, Isoó dr. és Szöllösy Béla orvosokkal a helyszínére utazott, a boncolás megejtése végett.

— **Megégett elmebeteg.** Sónvágó Imre 17 éves fiú 5—6 nappal ezelőtt hajduböszörményi lakásán a tűzhely körül forgolódott, miközben ruhája meggyult s súlyos égési sebeket ejtett rajta. Napokig lebegett élet-halál között, míg végre tegnap a halál megszabadította kinjaitól. — Az esetről jelentést tettek a debreceni ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta. A szerencsétlen fiú, beteges és gyenge elméjű volt.

— **Ellopta a saját pénzét.** A váci fegyházból 6 évi raboskodás után most szabadult ki Matosics Máttyás mikepérosi lakos, aki betörései lopás miatt volt elítélve. Hazatérni akarták toloncoltatni és egy polgári rendőrt adtak mellé őrizetül, akire rábízták azt a 100 koronát, amit Matosics munkájával a börtönben keresett. A vonaton a polgári rendőr elaludt. Matosics felhasználta az alkalmat és ellopta az alvó rendőrtől a maga pénzét és még 4 koronát és azzal megugrott. A rendőrség körözi.

— **A belényesi gimnázium botránya.** Országszerte kínos föltűnést keltett, hogy a belényesi görögkeleti főgimnázium tanárai a bukaresti kiállításon magyarellenességet tüntetéseket rendeztek. A főszerepet a botrányban Busica tanár viltte, ki a vérengző Janku Avram szülőháza: is megfestette és ezt a bukaresti múzeumnak ajándékozta. A belényesi oláh gimnázium hírhedt tanárai ellen a közoktatásügyi miniszter azonnal szigorú vizsgálatot rendelt el, a miért a bukaresti kiállításon, mint magyar állampolgárok a Nagy Romániát dicsőítő himnusz énekelték. Mikor az esetnek itthon híre kelt, ártatlan daloskának igyekeztek föltüntetni azok, akiknek érdekükben állt, hogy az eléggé el nem ítélhető botrányt elsimítsák. A vizsgálat azonban, amelyet Nátafalussy Kornél nagyváradi tankerületi főigazgató vezetett, kiderítette, hogy Busica tanár ur az 6 dalosaival nem valami lirai, szelid melodákat zengett a bukaresti hangversenyen. Ima, most már kétségtelen bizonyosság van róla, hogy a belényesi orfeuszok piész de rezisztanszképpen Badescu tüzes, forradalmi hangú himnuszát énekelték. A kedves kis költemény egy érzékeny strófácskája hevenyészett fordításban álljon itt a tanár ur igazolására:

Feltek zeng a szabadság szava
Dicső románok százezerei
Halljátok-e? Nincs föltűnk senkitől
Bátran a harcban, hősként küzdeni!
Egyetlen vagy heviti a szívünket,
Hogy ismét egynek, nagynak,
Dicsőnek léssük szent örökségünket!
Éljen Románia!

Hát ez az a bájos kis szonett vagy madrigál, amivel tapsot és fegyelmet szereztek a belényesi tanárok. A vizsgálat folyamán egyébként a tanári kar közös nyilatkozatban tagadta, hogy a magyar állameszmét sértő tüntetésben része lett volna. Az ügy azonban ezzel nem nyert befejezést, mert Apponyi Albert gróf miniszter, mint értesülünk, a vizsgálat adataiból meggyőződött, hogy a magyar tanárok résztvettek a demonstrációban, amelynek a magyar állam

integritása ellen irányuló tendenciája nyilvánvaló. Ebben pedig a miniszter büntetendő cselekményt lát s ennél fogva ily irányban fogja megtenni további intézkedéseit.

— **A miniszterelnök a törvényhatóságoknak.** Érdekes ajándék érkezett az ország vármegyei és városi törvényhatóságaihoz. A miniszterelnök azon alkalomból kifolyólag, hogy II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak tetemei hazahozattak, megküldte az egyes törvényhatóságoknak Miksa Kelemen Törökországi leveleinek diszkiadását, amely külön erre az alkalomra készült. Ma érkezett Baranyavármegye törvényhatóságához a diszkiadás a következő levél kíséretében:

Miksa Kelemen törökországi leveleinek ünnepi kiadását, mely II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai tetemeinek hazahozatala alkalmából jelent meg, a tak. törvényhatóságoknak ezennel felajánlván, utasítottam a mű kiadóját, hogy azt a diszkiadást a Törvényhatóságoknak közvetlenül küldje meg.

A mű ugyyszólván remeke a nyomdai iparnak. A könyv nagy album alakú kiadás, fehér vászon kötésben, barnabőr hátallal és 230 oldal terjedelmű. A művet eredeti kéziratok alapján Miklós Ferenc adja ki. A könyvben számtalan gyönyörű illusztráció van, amelyeket eredeti felvételek alapján Edvi Illés Aladár festet. Edvi festette a könyv remek díszítését is.

— **Bevándorlási ügyekről.** Megfigyelés. Amerikából négy bevándorlási ügyek távozott nemrégiben azzal a megbízásból, hogy több európai államban megfigyeljék a kivándorlást. Az ügyek között van Semssey Károly ellislandi bevándorlási tiszviselő, M. Pordeyly volt bevándorlási biztos és két bevándorlási felügyelő. Mivel Semssey Károly Magyarországból vándorolt ki és így magyarországi viszonyokat ismeri, mint az illetékes kör értesült, utasítást kapott, hogy Magyarországra ne menjenek. Mivel azonban Magyarországból őriási mennyiségű a kivándorlók száma előreláthatólag az ügyek utasításuk dacára is el fognak jönni. Ezért utasítva lettek az egyes csendőrségek, hogy az ügyeket megfigyeljék és működésükről jelentést tegyenek a járási főszolgabíróknak, akik viszont a vármegyei alispánokat értesítik arról.

x **Legszebb téli árak, u. m. jó minőségű, barochelek, flanellet, félposztók, további paplanok, flanel-takarók; szoba és lópostróccok, valódi Jäger alsóruhák, harisnyák Kardos László vászon és menyasszonyi kelengye üzletében. Debrecen, Kossuth-u. 9. Határozott ár. Alapított 1831-ben. 496-x-5.**

x **A legjobb formájú férfi kalapok 4-6 és 8 koronáért, a legizlesebb selyem nyakkendők már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.**

x **A vidék legrégebbi ékszerüzlete a Debrecenben fennálló Blau Lipót és Fiai Utóda cég beolvadt a 24 éve fennálló Lőfkovits Arthur cégbe; melynek főnöke, mint kiváló szakember, szolid üzletember ország-szerre előnyös hírnévvel bír.**

TAVIRATOK.

Budapesttől — Kassáig.

Budapest, október 29. Amerre Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hamvaival végig száguldott az éjjel a vonat, minden felé nagy ünneplés volt. Szerencsés nagy beszállással fogadták a hamvakat, ugyszintén Sátoralja-ujhelyen is. Sátoralja-ujhelytől — Kassáig a vasutvonal mentét égő máglyarakások világították meg. Dacára a hideg éjszakának, a falvak lakossága kizárólag a vasuti töltésekhez s égő fátylakkal kezükben, térdet hajtva fogadták a nagy fejedelm hamvait.

A kassai ünnep.

Kassa, okt. 29. Reggel 5 órakor robbogott be a hamvakat hozó vonat a pályaudvarra. A peronon díszes sátor volt felállítva, a melyben elhelyezték a fejedelm

koporsóját. Thököly Izre hamvait nem vetették le a vonatról, hanem tovább szállították Kézsmárk felé. Reggel 8 órakor Fischer Colbrie püspök fényes papi segédlettel beszentelte a fejedelem hamvait, majd Thaly Kálmán megindulástól remegő hangon tartott beszédet, melyet így fejezett be:

— Hát itt vannak a hősök az utolsó állomásnál, a legeslegutolsó állomásnál!

Ezután megindult a menet a pályaudvarról a városon keresztül. Kassa városa uszott valósággal a fényben és pompában. Zászlóerdő borította a házakat, drappériák és girlandok függtek alá az ablakokból és erkélyekből. A menet a Klobuschicky utcán át a főutcába tért, ahol a híres dóm van.

A templom főhajójában fel volt állítva a díszes ravatal, melyre a hamvakat helyezték. A katolikus klérus tagjai körülállották a hamvakat és újra beszentelték. Majd díszőrség vette körül a koporsókat, a melyek délután 5 óráig közszemlére voltak kitéve.

Délután 5 órakor a hamvakat rejtő koporsókat levitték a sírboltba, a hol újra beszentelve, örök nyugalomra tették őket.

Ma délután Kassa városa díszközgyűlést tartott a városháza nagytermében Rakovszky főispán elnöksége alatt, a melyen nagy ünnepek között leplezték le II. Rákóczi Ferenc fejedelem élelnagyságu arcképét.

Magyar dolgok a Reichsrathban.

Bécs, október 29-án Holnap a Reichsrath ülésén sürgős interpellációt jelentenek be, azon forgatásban került hírek miatt, melyek egy állítólagos paktumról szólnak, a mely szerint a magyar kormány kötelezte volna magát a hadügyi terhek emelésére. Vára indul meg még a közös miniszterek válaszáiról is és mint hírlik, szóvá teszik Pittneich lemondásának okát is.

Elgúttal a szerbeknek.

Budapest, október 29. Nagy megbotránkozással tárgyalják a szerb küldöttek országi kudarcát. Néhány függetlenségi képviselő elhatározta, hogy a szerb konzul tiszteletére fáklás menetet fognak rendezni. Továbbá a tárgyalásban interpellálni fognak a képviselőházban.

Közzgazdaság.

A boritaladó és a vidéki egyesületek. A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete”, mely már 4 év óta lankadatlannul küzd a boritaladónak leszállítása, illetve eltörlése mellett; a napokban az összes vármegyei gazdasági egyesületekhez, szőlészeti egyesületekhez, gazdakörökhöz átiratott intézett, hogy ők a maguk hatáskörében is mindent kövessenek el ezen igazságtalanság és hazai szőlőművelésünkre nézve véres adó ellen. Ehhez az átirathoz az egyesület egy rövid memorandumot is mellékel, mely kivonata a „M. Sz. O. E.” kiadásában évek előtt megjelent dr. Drucker Jenő féle könyvnek „A boritaladó leszállításáról”. A boritaladó az ő prohibitív nagysúlyában legnagyobb sérelmét képezi szőlőbirtokosságunk mert megakadályozza a bor belföldi fogyasztásának térhódítását.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József nagykereskedő, alapított 1882.) V., Nádor utca 11. A hetivásáron széna és szalmában nagy behozatal és jó kereslet volt. Eladott: közepminőségű jobb és elsőrendű széna 220—80, muhar 320 ig, alom szalma 165, csupaszalma 180, szecska 225 per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 260—80, préselt szalma 140—60, 50 kilogramonként a józsefvárosi pályaudvaron. — Gabonaművek: zab 7—720, tengeri 620, rozs 650, árpa 675, 50 kilogramonként.

Rogony-Csarnok.

Rodostóban.

Írta: Magyar Gyula.

Az urnák 1735 ik esztendejében már csak három magyar bujdosó volt Rodostóban. Maga öngyagsága II. Rákóczi Ferenc, Magyarország vezérő és Erdély választott fejedelme, Sibrik Miklós főudvarmestere és Mikes Kelemen, az ő hűségese íródeákja. Ezen év elején már nagyon beteges volt a fejedelem. A számkivetés és elhagyott hazájért való epedő gondoskodás nagyon megviselte. Dus haja megőszült, arcán és nemcsak homlokán ráncok jelentkezének. Csak csodálatos szépségű szemei maradtanak fénylők, mint hogy ha mindig lázban égtek volna. Palotája ablakából ezekkel a ragyogó szemekkel merengett el a tenger végtelenégén, nézte tobzóó hullámait, az azok fölött sivitő fehérvihar madarakat s elmélkedett a változó sorsról s a földi világ hiúságos voltáról.

Akik vele jövének a honfaluésgba, azoknak holttestemei már többnyire a török földben pihentek. Megelőzték urukat az elmulásban a fővezér, gróf Barcsényi Miklós és annak híveitársai, gróf Csáky Krisztina nagyasszony és gróf Esterházy Antal tábornok. Csendes lett a száműzött, hezájáról egy felháborító törvény által kiközösített nagy és nemeslelkű fejedelem palotája. Most már ő is csak halálát várta szilárd hittel, Istenben vetett bizalommal, ami nem is késett sokáig. Április havában a rodostói parkban már nyitottak a virágok, az édes illatot lehelő rózsák. A bülbül madár az olaj- és narancsfalombjai között mondott már kora hajnalban énekes, szent imát.

A fejedelem összetörített testét odavitte írószobájába s levelet írt. A nagyvezérhez szólottak sorai, melyekben megköszönte a hatalmas szultánnak, a török császárnak, hogy bujdosó társaival együtt oltalmába vette s otthon adott a honfaluéknak, megoltalmazván őt és házi népét, hozátartozóit sok ellensége atlatomos orviamadásaitól. Ez volt az utolsó levele. Fejedelmi cimerez pocsótját reá ütötte és stafétával küldte a hatalmas nagyvezérhez, jóakaró barátjához Stambul városába. Azután papot hívatott, meggyónt, magáldozott s fölvette az uolsó kenetet. Jó Mikes Kelemen írja, hogy ettől kezdve a fejedelem ő szegény nagysága lázálemba merült, bár tűzben égő két nagy szeme nyitva volt, agoniájában folyton beszélt csodálatos, szinte hihetetlen dolgokat.

Egy éjszakán, ugy áprilia ötödike táján a bagoly madár sivitani kezdett, huhogott a haldokló ablaka előtt. Akkor Mikes Kelemen és Sibrik Miklós virasztottak mellette, hol sírván, zozogván. A fejedelem megmozdította elsoványodott, sárga pergamentszerű kezét s azután suttogni kezdett, majd mindig erősebbé változott a hangja:

— Halljátok, ez nem a halál, hanem az örök élet madara. A feltámadásunk hírnöke. Üzenetet hozott, hogy oda tul már várnak ránk. Vár édesanyám asszony Zrínyi Ilona, Barcsényi, Esterházy vitézeim, sok jó kuruc szolgám.

Mint Mikes Kelemen feljegyezte, őket ketten borzongva hallgatták fejedelmi uruk szavait, mert még csodálatosabb dolgokat is suttogott az ajka:

— Feltámadunk! Nem halljátok ti már most, hogy másfélszáz esztendő múlva ismét felzug a tárogató s bejárja a hegyeket, a Kárpátokat, a Verehovinákat, a síkságokat az én csatáindulómnak hangja? Nem halljátok, hogy ismét dörögnek az ágyuk s a magyar daliák előtt futva menekül a német. De esítt. Az nem az én vörösfekete lobogóm, amit lobogtatnak, bár ezen is ott vagyok, a mi Urunk anyjának, a Szűz Anyának a képe.

Ezen is ott lobog a harcok piros színe, de ott a reménység zöldje s a magyar becsület hófehérsége is. És nézzétek, nézzétek, lobog az a zászló diadalmasan s mikor már ott van a hegység legmagasabb ormán, akkor belevág valami rettenetes villám s a

nyele kettétörök derékban. Szörnyűség, borzalom (s szegény fejedelem rettenetesen nyugodt), most azt a zászlót megfürdetik vala a gonoszok magyar vitézek vérében s bitón halt hősök holttestére dobják szemfödőt.

(Vége köv.)

Városi Színház.

Bérlet 25. sz. (A) Bérlet 25. sz. (A)
Ma hétfőn, 1906. október hó 29-én.

A Rákóczi ünnep II. napján.

I. Rákóczi nyitány.

II. Rákóczi hazajön, ünnepi prólóg.

Szavalja: Lukács Juliska.

III.

KURUCZ FURFANG

Népszínmű, 3 felvonás.

Hirdetmény.

Az érdeklődő közönség tudomására hozom, hogy közjegyzői irodámat folyó 1906 évi november hó 1-én a debreceni Fiac-utca 19 számú Ranunkel házba az Arany-Bika szálloda közelében, helyezem át.

Debrecen, 1906. október hó.

550—2—1.

Zagyva Lajos

kir. közjegyző.

Örömmel és köszönettel

ingyen értesitem a hasonló bajban szenvedőket, hogy mi módon szabadultam meg a hos zadalmas asthma, köhögés, tüdő- és torokbajtól, valamint az álmatlanságtól, és azóta életvidor és egészséges vagyok

545-3-1.

Pella János

Brünn, Morvaország, Hofgasse 2/a.

Dr. Kovács József

ügyvéd irodáját

Battyányi-utca 11. szám alól,

Kandia-utca 8. szám

(Saját-ház)

alá helyezte.

553—3—1

Kitüntetve a legnagyobb kitüntetéssel a Holland Prix vel a Szt. Louisi világkiállításán.

A legjobb
fanykeményítő
Glanzine
írf. Schulz Frigyes fősz. társ.
Eger
s Lipcse

Glanzine a legszebb fényt adja
s fehéreműtnek.

aranyérmert nyert az 1900-iki párisi világkiállításán. Aranyérmert nyert Bécsben 1902. Táblákban kapható mindenütt.

Ára: 10 fillér.

336—x—2

Negnagyobbított divatraktárunkra.
gyönyörű választékban érkeztek
az őszi és téli idény

legszebb újdonságai:
Női ruha és kosztüm szövetek.
Fekete és színes ruha sejmek
Lijoni divat- sejmek színházi bluzokra
Csipke és selyem Esarpok
jutányos, szabott árakhoz

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyeg áruháza.
Kirakataink állandóan a legutolsó divatot
tüntetik fel. 432-x-45.

Roncegno déltől a Valsugana va-
sút mellett. 1 és fél órára
Trientől 435 méter a tenger színe fölött.

Legerősebb arzén vasas forrás,
a legjobb eredményre használva és egész évben
tart. házi használatra is. Minden országban sok elő-
kelő orvosi tekintély által ajánlva vérkeringés, női
bajok, idegesség és bőrbajok stb. ellen. Mindegy
gyógytárban kapható. — Elsőrangú gyógyintézei

„Gram Hotel des Bains“ és Parkszáloja
250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel
Pompás, szőlőtől védett fekvéssel, éghajlattal, nagy
parkkal, fürdőóvad ápril 15-től November 1-ig. Pros-
pektussal és kérdézőkódásra szívesen szolgál a
277-5-18 fürdőigazgatóság

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rf. D. K.

Mindenki maga gyártja a követet!

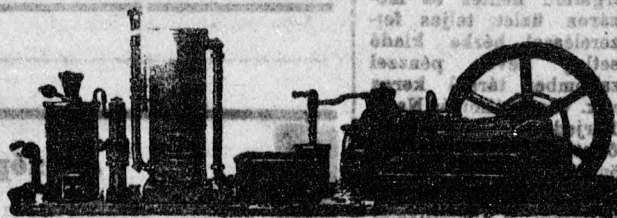
Cement-, fal-, kő forma
teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta
1500 követ készít. Pléhajl nem szük-
séges. Ez a forma különösen alkal-
mas swemm kövek gyártása, Brosk-
rák ingyen és bérmentve.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legújabb szerkezeti szívógáz generatoros motorait
345-76-11.

Üzemeltetés irán-
ként és lóerőnként
1 1/2-2 1/2-fillér. Ant-
racit, faszén, vagy
foksz tüzelésre egy
aránt alkalmas.

Legmeszebb menő
szavatossá
Elsőrendű, erőteljes.
Kedvező fizetési
feltételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

5 Órákor

délután

a város minden részében olvassák

DEBRECEN

esti kiadást.

Hirdetésekre

legalkalmasabb és legmegbízhatóbb. Biztos eredmény.

Kiadóhivatal: Piac-utca 9. — Telefon szám 412.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Leveleiből tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A valódi Verge

egészségi papírból készült szivarka hüvelyek főraktára Merki Ferencnél van Fűvészkeret u. 14 100 db. Tiszti hüvely 10 kr. King 8 kr. Rákóczy 12 kr. Progress 10 kr. Ambre 12 kr. Jamine hüvely 8 kr. 100 kiló vagott száraz esszétölgya 1 frt. házhoz szállítva. Telefon 374. 501-10-2.

Már november 1-én

kitűnő ebéd- és vacsora készíthető, intelligens úri családnál. — Cím a kiadóban.

Könyv- és papír

kerekedésbe tanuló fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Riparia

(Amerikai szőlő) vessző 3000 drb, egy éve gyökerez és 50-60000 drb sima vessző eladó. Értekezhetni Köldök utca 14. 551-1-1.

Rajzolók

kik a karikatura rajzolásban jártasak vagy fénykép után vonalkás rajzolatot elvállalának biztos jövedelemre tehetnek szert, ha jelentkeznek a „Debrecen” kiadóhivatalában d. e. 8-10-ig d. u. 2-3 ig.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jóforgalmu hentes és mészáros üzlet; teljes felszereléssel bérbé kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keresetlik. Vasúti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevőközönség már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Francia,

német, esetleg román nyelvekből tanítványi keres két jogász. Információ a kiadóhivatalban.

Újdonságok

Bluz és Ruha-Selymek

továbbá:

Bluz és Ruha-Bársonyokban

naponként érkeznek

Bosznay J. és Társa

divatruházában, 294-x-108

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

A két legnagyobb ékszerész cég

a Debrecenben Blau Lipót 32 éve fenálló és 24 éve fenálló Lőfkovits cég egyesült s most

Lőfkovits Arthur cég alatt vezetetik.

Ki óriási választékból megbízhatóan és jutányosan óhajt mennyasszonyi ékszert, ezüstöt stb. vásárolni, nyugodtan fordulhat.

Lőfkovits Arthur ékszerészhez Debrecenben.

491-30-7.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

A szépség egyik főköllöke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni.

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes szikosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatává, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényesebb előnye, hogy higany-élmot sem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-puder 1.20, — Margit-fogcep 1 k. — Arckr. 1 kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna, drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Murakózy László, Szilveszter Ferenc gyógyszerárakban.

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymázt, mert

- A Tulipán-Padlófénymáz az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymáz tartós, rögtön száradó és tükörfényű gyönyörű zománcszal bir.
- A Tulipán-Padlófénymáz vizel mosható
- A Tulipán-Padlófénymáz tetszetős nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymáz minden nagyobb fűszerkereskedésben és drogueriában kapható.

Viaszentelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyésznél festék-, lakk- és kezegegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.

Debrecen nyomtatott László József könyvnyomdájában